02/11/2026

Διακήρυξη Κολυμπαρίου: 3η Σύνοδος του Ενιαίου Πολιτιστικού Δόγματος Κύπρου – Ελλάδας, Απανταχού Ελληνισμού

/ Επικαιρότητα

Οι συμμετέχοντες στην 3η Σύνοδος του ΕΠΟΔ, η οποία πραγματοποιήθηκε από 31 Οκτωβρίου έως 1 Νοεμβρίου 2026 στις εγκαταστάσεις της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, η οποία τυγχάνει ιδρυτικό μέλος, με επίκεντρο την κατεχόμενη Αμμόχωστο, ύστερα από γόνιμο διάλογο, εισηγήσεις και ανταλλαγή εμπειριών, διατυπώνουμε την παρούσα Διακήρυξη Κολυμπαρίου, ως έκφραση της κοινής μας αγωνίας και ευθύνης για το μέλλον του πολιτισμού, της ιστορικής μνήμης και της ειρηνικής συνύπαρξης των λαών.

Σε μια εποχή κατά την οποία η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει πολέμους, προσφυγιά, κοινωνικές ανισότητες, αμφισβήτηση θεμελιωδών δικαιωμάτων και νέες μορφές διχασμού, θεωρούμε ότι η παιδεία και ο πολιτισμός δεν αποτελούν πολυτέλεια,

αλλά αναγκαίες προϋποθέσεις για μια κοινωνία δικαιοσύνης και αλληλεγγύης.

Η συνάντησή μας στην Κρήτη, έναν τόπο που γνώρισε τον πόλεμο, την κατοχή και τον αγώνα για την ελευθερία, αποκτά ιδιαίτερο συμβολισμό. Η κατεχόμενη Αμμόχωστος αποτελεί μια ανοιχτή πληγή της σύγχρονης ευρωπαϊκής ιστορίας. Πίσω από τα εγκαταλελειμμένα κτίρια, τις κλειστές γειτονιές και τους έρημους δρόμους βρίσκονται ανθρώπινες ζωές, οικογενειακές ιστορίες, μνήμες και δικαιώματα, μία ελληνική ιστορική διαδρομή αιώνων που δεν επιτρέπεται να λησμονηθούν.

Η μνήμη δεν πρέπει να μετατρέπεται σε μίσος. Αλλά ούτε και η συμφιλίωση μπορεί να οικοδομηθεί πάνω στη λήθη και στην αποσιώπηση της ιστορικής αλήθειας. Μέσα σε αυτό το πνεύμα
ΔΙΑΚΗΡΥΣΣΟΥΜΕ
1. Επαναβεβαιώνουμε τον σεβασμό μας στην ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Υποστηρίζουμε την ειρηνική και δίκαιη επίλυση του Κυπριακού, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, το ευρωπαϊκό κεκτημένο και τα σχετικά ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των Κυπρίων.

Ιδιαίτερα για την περίκλειστη περιοχή της Αμμοχώστου, υπογραμμίζουμε τη σημασία της εφαρμογής των ψηφισμάτων 550 (1984) και 789 (1992) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, τα οποία προβλέπουν, αντιστοίχως, το απαράδεκτο του εποικισμού της περιοχής από πρόσωπα άλλα από τους κατοίκους της, τη μεταφορά της στη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών και την επέκταση της περιοχής ελέγχου της ειρηνευτικής δύναμης του ΟΗΕ ώστε να περιλαμβάνει τα Βαρώσια.

2. Υπενθυμίζουμε ότι η Κύπρος αποτελεί αναπόσπαστο μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας. Η συνεχιζόμενη διαίρεση της Κύπρου θέτει ενώπιον της Ευρώπης ένα ουσιαστικό ερώτημα: Πώς μπορεί να ολοκληρωθεί το ευρωπαϊκό όραμα της ενότητας, όταν εξακολουθούν να υπάρχουν ανοιχτά ζητήματα κατοχής, εκτοπισμού και παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων του ελληνισμού της Κύπρου; Καλούμε τους ευρωπαϊκούς θεσμούς να συνεχίσουν τις προσπάθειες για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση, με συνέπεια στις αρχές του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου, της δημοκρατίας και της ειρηνικής συνύπαρξης.

3. Αναγνωρίζουμε ότι η ιστορική μνήμη αποτελεί πολύτιμο αγαθό και κοινή ευθύνη. Οι προσωπικές μαρτυρίες των προσφύγων, οι φωτογραφίες, τα μνημεία, οι παραδόσεις και οι αφηγήσεις των ανθρώπων πρέπει να διαφυλαχθούν και να μεταδοθούν στις επόμενες γενιές. Η λήθη δεν θεραπεύει τις πληγές της ιστορίας.

Η γνώση, η αλήθεια, ο διάλογος και η δικαιοσύνη μπορούν να συμβάλουν στη θεραπεία τους.

4. Υπογραμμίζουμε τη σημασία των Πολιτιστικών Συλλόγων και των εκπαιδευτικών φορέων ως ζωντανών κυττάρων της κοινωνίας. Ο πολιτισμός δεν περιορίζεται στις εκδηλώσεις, στα τραγούδια, στους χορούς και στις παραδόσεις. Είναι τρόπος ζωής, σχέση με τον συνάνθρωπο, σεβασμός στη διαφορετικότητα και ευθύνη για το κοινό μέλλον. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να δοθεί στους νέους, ώστε να γνωρίσουν την ιστορία χωρίς να κληρονομήσουν τις αντιπαλότητες του παρελθόντος.

5. Εκφράζουμε την ανάγκη προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης των ιστορικών, θρησκευτικών, πολιτιστικών και των μεγάλων εμβληματικών μνημείων της Ελλάδος, της Κύπρου και του απανταχού Ελληνισμού, ανεξαρτήτως της κοινότητας στην οποία ανήκουν. Τα μνημεία δεν είναι απλώς κατάλοιπα μιας άλλης εποχής. Είναι μάρτυρες της ανθρώπινης παρουσίας και γέφυρες επικοινωνίας ανάμεσα στις γενιές. Τα μνημεία μάς μιλούν και μεταφέρουν τις πανανθρώπινες αξίες μέχρι σήμερα.

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΜΑΣ

Εκφράζουμε την αλληλεγγύη μας προς όλους τους λαούς που δοκιμάζονται από πολεμικές συγκρούσεις, κατοχή, βία και αναγκαστικό εκτοπισμό. Η ειρήνη δεν είναι απλώς η απουσία πολέμου. Είναι η παρουσία δικαιοσύνης, ελευθερίας, αλληλοσεβασμού και ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Από την Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης, έναν τόπο που επί δεκαετίες υπηρετεί τον διάλογο, την παιδεία, τη συνάντηση των πολιτισμών και τη συμφιλίωση, απευθύνουμε ένα μήνυμα προς την Ευρώπη και τη διεθνή κοινότητα ότι δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική ειρήνη χωρίς δικαιοσύνη. Δεν μπορεί να υπάρξει συμφιλίωση χωρίς αλήθεια. Δεν μπορεί να υπάρξει μέλλον χωρίς ιστορική μνήμη.

Η Αμμόχωστος δεν είναι μόνο μια κατεχόμενη πόλη της Κύπρου. Είναι ένα ζωντανό κομμάτι του Ελληνισμού, μια υπενθύμιση της ευθύνης που έχουμε όλοι απέναντι στον άνθρωπο, στην ιστορία και στον πολιτισμό. Ας γίνει, λοιπόν, η μνήμη δημιουργική δύναμη και όχι αιτία νέων διαχωρισμών.

Ας γίνει η Ευρώπη χώρος ουσιαστικής αλληλεγγύης και δικαιοσύνης και ο πολιτισμός γέφυρα κοινωνίας προς πάσα κατεύθυνση. Γιατί οι πατρίδες δεν κατοικούνται μόνο από όσους ζουν σήμερα σε αυτές. Κατοικούνται και από όσους τις θυμούνται, τις αγαπούν και ελπίζουν να επιστρέψουν.